

**Zespół Szkół
Specjalnych nr
w Łodzi**

SZKOLNY PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

MOTTO

„Każde dziecko ma prawo do szczęścia i swojego miejsca w społeczeństwie”

Maria Grzegorzewska

Łódź, wrzesień 2026 r.

SPIS TREŚCI:

- I. PODSTAWA PRAWNA**
- II. WPROWADZENIE**
- III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO I WNIOSKI Z EWALUACJI W TYM CZYNNIKI CHRONIĄCE I CZYNNIKI RYZYKA**
- IV. ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO**
- V. TREŚCI WYCHOWOWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W SZKOLE**
- VI. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ DLA DZIECI Z LEKKĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ**
- VII. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY**
- VIII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO**
- IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

I. PODSTAWA PRAWNA

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego, w szczególności:

- 1. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe**, w szczególności:
 - art. 1 – określającego zadania systemu oświaty, w tym wspieranie dziecka i ucznia w rozwoju, zapewnienie bezpieczeństwa oraz kształtowanie postaw społecznych;
 - art. 26 – określającego obowiązek realizacji przez szkołę programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zasady jego opracowywania na podstawie corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka;
 - art. 84 ust. 2 pkt 1 – określającego kompetencje rady rodziców w zakresie uchwalania, w porozumieniu z radą pedagogiczną, programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.
- 2. Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela**, w szczególności przepisów określających obowiązki nauczyciela związane z realizacją zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
- 3. Konwencji o prawach dziecka** przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
- 4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.**
- 5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.**
- 6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.**
- 7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.**

8. **Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r.** w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 428).
9. **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r.** w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, z późniejszymi zmianami.
10. **Rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego** właściwej dla danego typu szkoły, uwzględniającego zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły.
11. **Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 17 lipca 2026 r.** w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2026 r. poz. 966).
12. **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r.** w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach, z późniejszymi zmianami.
13. **Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r.** zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 73).
14. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r.** w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z późn. zm.
15. **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2022 r.** w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.
16. **Statutu szkoły**, określającego cele i zadania szkoły oraz zasady organizacji jej pracy, z uwzględnieniem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
17. **Wyników corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów oraz czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym**, w tym analizy sytuacji wychowawczej, bezpieczeństwa uczniów, ich dobrostanu psychicznego, relacji rówieśniczych oraz funkcjonowania społecznego.
18. **Aktualnych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027**, w zakresie dotyczącym działalności wychowawczej, profilaktycznej, opiekuńczej i edukacyjnej szkoły.

Program uwzględnia również obowiązujące przepisy dotyczące ochrony małoletnich, bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy, ochrony zdrowia psychicznego, przeciwdziałania uzależnieniom oraz wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

II. WPROWADZENIE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Łodzi na rok szkolny 2026/2027 stanowi integralną część działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej szkoły.

Program został opracowany z uwzględnieniem specyfiki szkoły specjalnej oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i społeczno-emocjonalnych uczniów. Jego podstawą są obowiązujące przepisy prawa oświatowego, statut szkoły, wyniki diagnozy środowiska szkolnego, rozpoznane potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli, a także aktualne kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027.

Program zakłada prowadzenie działań w sposób dostosowany do możliwości psychofizycznych uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb, możliwości komunikacyjnych, poziomu funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego.

Szczególne znaczenie przypisuje się budowaniu poczucia bezpieczeństwa, rozwijaniu samodzielności, kompetencji społecznych i emocjonalnych, przeciwdziałaniu przemocy i hejtowi, rozwijaniu bezpiecznych zachowań w Internecie, wspieraniu dobrostanu psychicznego oraz budowaniu pozytywnych relacji rówieśniczych.

Program Wychowawczo–Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027 opracowano zgodnie z art. 26 ustawy – Prawo oświatowe, w oparciu o diagnozę potrzeb rozwojowych i wychowawczych uczniów, analizę czynników chroniących i czynników ryzyka, wnioski z nadzoru pedagogicznego, obserwacje nauczycieli i specjalistów, rozmowy z uczniami i rodzicami oraz wyniki ewaluacji Programu Wychowawczo–Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026. Dokument stanowi integralną część działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej szkoły. Jego głównym celem jest wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów, budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska edukacyjnego oraz wzmacnianie czynników chroniących sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu dzieci i młodzieży. Podstawą podejmowanych działań jest przekonanie, że skuteczne wychowanie i profilaktyka wymagają ścisłej współpracy całej społeczności szkolnej – uczniów, rodziców, nauczycieli, specjalistów, pracowników szkoły oraz instytucji wspierających dziecko i rodzinę. Tylko spójne oddziaływania wychowawcze umożliwiają stworzenie warunków sprzyjających harmonijnemu rozwojowi uczniów, budowaniu poczucia własnej wartości, odpowiedzialności oraz kompetencji społecznych. Opracowanie uwzględnia podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027, założenia Reformy²⁶ oraz programu „Kompas Jutra”. Odnosi się również do wyzwań współczesnego świata, w szczególności potrzeby wzmacniania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozwijania odporności emocjonalnej, kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych, promowania zdrowego stylu życia oraz higieny cyfrowej, a także odpowiedzialnego korzystania z nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji. W roku szkolnym 2026/2027 nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego jest wdrażana w klasach I i IV szkoły podstawowej i I-VIII SP dla uczniów z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną, natomiast w pozostałych klasach realizowane są podstawy programowe właściwe dla okresu przejściowego. Dokument uwzględnia również działania wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich oraz zakłada systematyczne wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa uczniów poprzez edukację, działania profilaktyczne, budowanie zaufania do osób dorosłych oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania sytuacji trudnych i właściwego reagowania. W klasach IV–VIII prowadzone są systematyczne zajęcia rozwijające umiejętność właściwego reagowania w różnych sytuacjach zagrożenia oraz dbania o bezpieczeństwo własne i innych. Realizacja założeń Programu Wychowawczo–Profilaktycznego ma służyć tworzeniu szkoły wymagającej, bezpiecznej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi każdego ucznia – miejsca, w którym dzieci zdobywają wiedzę i umiejętności, rozwijają swoje zainteresowania, uczą się odpowiedzialności, współpracy, wzajemnego szacunku oraz świadomego uczestnictwa w życiu społecznym.

III. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Zespół Szkół Specjalnych nr 2 w Łodzi jest placówką, w której uczą się uczniowie o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych.

Specyfika pracy szkoły wymaga szczególnego uwzględnienia:

- indywidualnego tempa rozwoju uczniów,
- trudności w zakresie komunikowania potrzeb i emocji,
- trudności w nawiązywaniu i podtrzymywaniu relacji,
- potrzeby rozwijania samodzielności,
- potrzeby systematycznego ćwiczenia zasad społecznych,
- potrzeby zapewnienia przewidywalnego i bezpiecznego środowiska,
- trudności w rozpoznawaniu sytuacji zagrażających bezpieczeństwu,
- potrzeby wielokrotnego utrwalania zasad bezpiecznego zachowania,
- potrzeby współpracy szkoły z rodzicami/opiekunami.

Działania wychowawczo-profilaktyczne powinny być prowadzone w sposób praktyczny, konkretny, dostosowany do poziomu funkcjonowania ucznia oraz możliwy do zastosowania w codziennym życiu.

MISJA SZKOŁY

Naszą misją jest tworzenie szkoły, w której każdy uczeń czuje się bezpieczny, ważny, akceptowany i potrzebny. Szkoła wspiera ucznia w rozwijaniu samodzielności, odpowiedzialności, kompetencji społecznych i emocjonalnych oraz przygotowuje go do możliwie samodzielnego i bezpiecznego funkcjonowania w rodzinie, szkole, społeczności lokalnej i społeczeństwie. Zapewnienie wysokiego poziomu wszechstronnego wychowania, edukacji i opieki, terapii oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla każdego dziecka w naszej szkole poprzez:

- Indywidualizację w zakresie wymagań, metod i form pracy, środków dydaktycznych oraz organizację zajęć w stosunku do każdego ucznia.
- Systematyczne ulepszanie warunków lokalowych placówki, doposażenie szkoły, poszerzania oferty zajęć edukacyjno – terapeutycznych.
- Realizowanie nowatorskich rozwiązań programowych, organizacyjnych w placówce, promowanie wartości edukacji.
- Aktywizowanie rodziców/opiekunów prawnych jako partnerów szkoły, udzielanie wszechstronnego wsparcia w procesie nauczania i wychowania dziecka.
- Organizowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, posiadającymi wysokie kwalifikacje zgodnie z rzeczywistymi potrzebami szkoły.
- Promowanie w środowisku, prezentowanie osiągnięć uczniów i nauczycieli.

WIZJA SZKOŁY

ZSS nr 2 to placówka nowoczesna, specjalistyczna, bezpieczna dla dziecka, otwarta na potrzeby środowiska lokalnego i na każdego ucznia, odważnie podejmująca wyzwania edukacji i zmierzająca w kierunku podwyższania efektywności działań edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, która:

- Jest przyjazna, ma na celu wszechstronny rozwój ucznia w zgodzie z wolą rodziców przy wsparciu nauczycieli, wychowawców, wszystkich pracowników szkoły i organu prowadzącego.
- Stale podnosi efektywność kształcenia na wszystkich etapach edukacyjnych poprzez innowacyjne działania.
- Rozwija właściwą współpracę z rodzicami w procesie kształcenia i wychowania.
- Udziela porad specjalistycznych rodzicom, organizuje konferencje, szkolenia specjalistyczne, zajęcia interdyscyplinarne dla Rodziców.
- Stosuje skuteczne, nowoczesne, aktywizujące metody nauczania i wychowania oraz pracy terapeutycznej.
- Poszerza ofertę zajęć edukacyjno-terapeutycznych, wykorzystując środki pozabudżetowe.
- Wyposaża uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszej edukacji oraz stara się przygotować ich jak najlepiej do samodzielnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie.

Dodatkowo:

Uczeń naszej szkoły:

- zna swoje prawa i obowiązki;
- potrafi w miarę swoich możliwości zadbać o własne bezpieczeństwo;
- zna osoby, do których może zwrócić się o pomoc;
- potrafi rozpoznawać podstawowe emocje;
- rozwija umiejętność radzenia sobie z trudnymi emocjami;
- potrafi współpracować z innymi;
- zna zasady właściwego zachowania;
- potrafi reagować na krzywdzenie innych;
- wie, czym jest hejt i przemoc;
- zna podstawowe zasady bezpieczeństwa cyfrowego;
- rozwija samodzielność;
- zna zasady zdrowego stylu życia;
- rozwija swoje zainteresowania;
- zna swoje mocne strony;
- doświadcza sukcesu;
- ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej.

Czynniki chroniące i czynniki ryzyka

Planowanie działań wychowawczych i profilaktycznych oparto na analizie czynników chroniących oraz czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym. Ich rozpoznanie umożliwia podejmowanie działań wzmacniających zasoby uczniów oraz ograniczających występowanie zachowań ryzykownych i sytuacji zagrażających ich prawidłowemu rozwojowi.

czynniki chroniące	czynniki ryzyka
poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole	trudności emocjonalne i kryzysy psychiczne uczniów
dobra współpraca szkoły z rodzicami	uzależnienia behawioralne, w szczególności nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych
dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wsparcia specjalistów	cyberprzemoc oraz niewłaściwe korzystanie z Internetu i mediów społecznościowych
pozytywne relacje między uczniami, nauczycielami i rodzicami	konflikty rówieśnicze oraz zachowania agresywne
działania integracyjne i wychowawcze prowadzone przez szkołę	obniżona motywacja części uczniów do nauki
bogata oferta zajęć dodatkowych rozwijających zainteresowania uczniów	absencja szkolna niektórych uczniów
realizacja działań wychowawczych, profilaktycznych oraz prozdrowotnych	trudności adaptacyjne uczniów, w tym uczniów z doświadczeniem migracji
rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów	niska odporność na stres oraz trudności w radzeniu sobie z emocjami
współpraca z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę	zagrożenia wynikające z dynamicznych zmian społecznych i technologicznych
nowoczesna baza dydaktyczna oraz rozwijanie kompetencji cyfrowych	niewłaściwe wykorzystanie nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji
prowadzenie systematycznych działań z zakresu doradztwa zawodowego i wspieranie uczniów w planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej	trudności uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących dalszej edukacji oraz niedostateczna znajomość współczesnego rynku pracy i zawodów przyszłości

Analiza przedstawionych czynników stanowi podstawę do planowania działań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych ujętych w dalszej części Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka mają charakter dynamiczny i podlegają bieżącej analizie. W przypadku pojawienia się nowych potrzeb lub zagrożeń szkoła podejmuje odpowiednie działania wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze.

IV. CELE PROGRAMU I DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO oraz wyniki ewaluacji programu z roku szkolnego 2025/2026

Cel główny:

Wszechstronne wspieranie rozwoju uczniów poprzez podejmowanie spójnych działań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych, prowadzących do kształtowania odpowiedzialnych, samodzielnych, wrażliwych społecznie i świadomych młodych ludzi, przygotowanych do dalszej edukacji oraz aktywnego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Cele szczegółowe:

Program zakłada realizację następujących celów szczegółowych:

- wspieranie zdrowia psychicznego oraz dobrostanu uczniów;
- rozwijanie kompetencji emocjonalnych, społecznych i komunikacyjnych;
- kształtowanie postaw opartych na szacunku, odpowiedzialności, uczciwości i empatii;
- budowanie bezpiecznego środowiska szkolnego, przeciwdziałanie przemocy, cyberprzemocy i zachowaniom ryzykownym oraz rozwijanie umiejętności właściwego reagowania w sytuacjach występowania zagrożenia;
- promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej oraz zachowań prozdrowotnych;
- rozwijanie umiejętności odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych, Internetu oraz sztucznej inteligencji;
- wzmacnianie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych;
- wspieranie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi oraz wyrównywanie szans edukacyjnych;
- rozwijanie zainteresowań, uzdolnień oraz motywacji do nauki;
- przygotowanie uczniów do podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi rozwój dziecka i rodziny.

Realizacja powyższych celów odbywa się poprzez działania wychowawcze, profilaktyczne, opiekuńcze i edukacyjne zaplanowane w dalszej części Programu Wychowawczo–Profilaktycznego.

Punktem wyjścia do diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole były:

- analiza frekwencji uczniów,
- analiza problemów wychowawczych w poszczególnych klasach,
- analiza wyników nauczania (w tym zdawalności egzaminów zewnętrznych),
- wyniki ewaluacji wewnętrznej dotyczącej bezpieczeństwa uczniów,
- indywidualne rozmowy z uczniami dotyczące ich umiejętności społeczno – adaptacyjnych,
- rozmowy z przedstawicielami Rady Pedagogicznej, analiza WOPFU,

- rozmowy z przedstawicielami Rady Rodziców.

Dokonując diagnozy funkcjonowania szkoły uwzględniono także współpracę ze środowiskiem lokalnym, innymi szkołami i organizacjami pozarządowymi (Stowarzyszenie „Kluczyk”, Stowarzyszenie „Karolewska”).

Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji pozwoliły na wyłonienie mocnych i słabych stron środowiska szkolnego, a tym samym ukierunkowanie pracy wychowawczo- profilaktycznej w szkole.

Mocne strony szkoły:

- bogata oferta edukacyjna, w tym realizacja projektów zewnętrznych,
- wysoko wykwalifikowana kadra,
- dobra współpraca ze środowiskiem lokalnym,
- przyjazna atmosfera,
- dobra współpraca z Rodzicami i Radą Rodziców,
- bardzo dobry warsztat techniczny (wyposażenie w pomoce edukacyjne),
- pierwsza szkoła specjalna w województwie bez dzwonek
- duża częstotliwość organizowanych wycieczek szkolnych
- nauka w terenie przez doświadczanie (zielone szkoły)
- liczne innowacje pedagogiczne ukierunkowane na wszechstronny rozwój uczniów na każdym poziomie edukacyjnym

Słabe strony szkoły:

- duża liczba uczniów pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych oraz placówek opiekuńczo- wychowawczych
- coraz większa ilość dzieci z zaburzeniami zachowania oraz zaburzeniami psychicznymi,
- słaba aktywność społeczna uczniów,
- niski poziom samodzielności uczniów,
- niska świadomość zagrożeń płynących z sieci,
- niska świadomość dotycząca skutków palenia papierosów i używania środków psychoaktywnych (alkohol, leki, narkotyki, dopalacze),
- słaba orientacja zawodowa,
- nadmierne korzystanie z telefonów komórkowych.

Wyniki ewaluacji Programu Wychowawczo- Profilaktycznego przeprowadzonej w czerwcu 2026 r:

W badaniu uczestniczyło 30 nauczycieli. Uzyskane wyniki wskazują na wysoką ocenę skuteczności realizowanego programu oraz pozytywną ocenę współpracy pomiędzy nauczycielami.

Większość respondentów (76,7%) uznała, że cele programu zostały zrealizowane – 46,7% nauczycieli odpowiedziało, że zostały one zdecydowanie spełnione, a 30% że raczej zostały spełnione. Żaden z badanych nie wskazał odpowiedzi negatywnej. Jednocześnie 23,3% respondentów wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Za najbardziej efektywne metody realizacji programu nauczyciele uznali rozmowy indywidualne pedagoga i psychologa z uczniami (24 wskazania), spotkania z przedstawicielami służb mundurowych, takich jak Policja i Straż Miejska (23 wskazania), oraz warsztaty prowadzone przez pedagoga szkolnego dotyczące uzależnień od substancji psychoaktywnych (20 wskazań). Wysoko oceniono również działania wychowawców klas w zakresie profilaktyki (17 wskazań).

W odpowiedziach dotyczących przyszłych działań profilaktycznych najczęściej podkreślano, że obecnie stosowane formy pracy są wystarczające. Jednocześnie nauczyciele wskazywali na potrzebę organizowania spotkań z osobami, które pokonały uzależnienia, wizyt w placówkach terapeutycznych, zwiększenia liczby spotkań z przedstawicielami służb mundurowych, rozszerzenia indywidualnego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz prowadzenia warsztatów angażujących uczniów poprzez elementy współzawodnictwa i działania rówieśnicze.

W zakresie rozwoju programu profilaktyczno-wychowawczego na kolejny rok szkolny najczęściej wskazywano, że obecny zakres działań jest wystarczający. Wśród proponowanych nowych obszarów znalazły się jednak zagadnienia związane ze zdrowiem psychicznym, higieną cyfrową, profilaktyką e-uzależnień, cyberbezpieczeństwem, rozwijaniem kompetencji społecznych oraz edukacją rodziców w zakresie wspierania dzieci wymagających pomocy specjalistycznej. Zwrócono również uwagę na potrzebę ograniczania nadmiernego korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych oraz zwiększania świadomości zagrożeń związanych z mediami społecznościowymi.

Pozytywnie oceniono współpracę wychowawców z pedagogiem i psychologiem szkolnym. Najczęściej podkreślano, że przebiega ona prawidłowo, efektywnie i nie wymaga istotnych zmian. Jednocześnie wskazywano na znaczenie stałej wymiany informacji, regularnych konsultacji, wspólnego rozwiązywania problemów wychowawczych oraz szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych.

W opinii nauczycieli uczniowie w większości potrafią rozpoznawać zachowania ryzykowne. Łącznie 63,3% respondentów uznało, że uczniowie rozpoznają je poprawnie lub raczej poprawnie. Jednocześnie 26,7% nauczycieli miało trudność z oceną tego obszaru, a 10% wskazało, że uczniowie raczej nie rozpoznają zachowań ryzykownych w wystarczającym stopniu.

Wyniki badania wskazują, że realizowany program profilaktyki uzależnień jest oceniany przez nauczycieli jako skuteczny i odpowiadający potrzebom szkoły. Jednocześnie rekomenduje się kontynuację sprawdzonych działań profilaktycznych oraz stopniowe rozszerzanie programu o zagadnienia związane ze zdrowiem psychicznym, higieną cyfrową i cyberbezpieczeństwem, które zostały wskazane jako szczególnie istotne wyzwania współczesnej młodzieży.

Wnioski i rekomendacje do programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027

Wnioski

1. Program profilaktyki uzależnień został oceniony przez nauczycieli jako skuteczny, a jego cele zostały w dużym stopniu zrealizowane.
2. Największą skutecznością, zdaniem respondentów, charakteryzują się indywidualne rozmowy uczniów z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz spotkania z przedstawicielami służb mundurowych.
3. Nauczyciele pozytywnie oceniają dotychczasowe działania profilaktyczne i w większości nie wskazują potrzeby ich zasadniczej zmiany.
4. Współpraca pomiędzy wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym jest oceniana bardzo dobrze i według respondentów stanowi istotny element skutecznych oddziaływań wychowawczych oraz profilaktycznych.
5. Uczniowie w większości potrafią rozpoznawać zachowania ryzykowne, jednak część nauczycieli dostrzega potrzebę dalszego wzmacniania kompetencji uczniów w tym zakresie.
6. Wśród najważniejszych wyzwań wychowawczych nauczyciele wskazują kwestie związane ze zdrowiem psychicznym młodzieży, korzystaniem z mediów cyfrowych oraz zagrożeniami wynikającymi z aktywności w Internecie.
7. Istnieje potrzeba dalszego rozwijania współpracy szkoły z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi działania profilaktyczne.

Wyniki Ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadzonej wśród Rodziców i Opiekunów w czerwcu 2026:

Do badania zostali zaproszeni wszyscy Rodzice i opiekunowie uczniów ZSS nr 2 w Łodzi, prośba o wzięcie udziału w badaniu została wysłana przy pomocy maila w dzienniku Vulcan. Ostatecznie w badaniu wzięło udział 29 rodziców/opiekunów uczniów, co stanowi stosunkowo niską responsywność. Badanie zostało przeprowadzone przy pomocy ankiety internetowej. Większość respondentów (75,9%, 22 osoby) deklaruje, że wie o obowiązywaniu w szkole dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich”. Jedynie 6,9% (2 osoby) nie posiada takiej wiedzy, natomiast 17,2% (5 osób) nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć.

Wniosek: Świadomość istnienia dokumentu jest wysoka, jednak nadal około jedna czwarta rodziców nie ma pewności lub nie zna Standardów. Wiedza o miejscu udostępnienia dokumentu:

Najwięcej respondentów (58,6%, 17 osób) wskazało odpowiedź „Nie wiem”, co świadczy o niskiej znajomości miejsc, w których można zapoznać się z dokumentem. Pozostali wskazywali najczęściej stronę internetową szkoły (31%, 9 osób) oraz sekretariat (17,2%, 5 osób). Wniosek: Pomimo znajomości samego dokumentu rodzice w większości nie wiedzą, gdzie mogą znaleźć jego treść. Warto zwiększyć działania informacyjne dotyczące dostępności Standardów.

Zdaniem rodziców dzieci najczęściej wiedzą, że mogą zwrócić się o pomoc do:

- pedagoga szkolnego – 75,9% (22 wskazania),
- psychologa szkolnego – 62,1% (18 wskazań),
- rodzica – 62,1% (18 wskazań),
- dyrektora szkoły – 48,3% (14 wskazań).

Rzadziej wskazywano pielęgniarkę szkolną (27,6%, 8 wskazań) oraz Policję (24,1%, 7 wskazań).

Wniosek: Rodzice oceniają, że dzieci znają osoby, do których mogą zwrócić się o pomoc, szczególnie specjalistów szkolnych i rodziców.

Wiedza o zgłaszaniu niepokojących sytuacji:

72,4% respondentów (21 osób) deklaruje, że wie, do kogo w szkole należy zgłaszać sytuacje dotyczące bezpieczeństwa małoletnich. Brak takiej wiedzy zadeklarowało 20,7% (6 osób), a 6,9% (2 osoby) nie potrafiło odpowiedzieć.

Wniosek: Większość rodziców zna procedury zgłaszania zagrożeń, jednak niemal co czwarty respondent wymaga dodatkowej informacji w tym zakresie.

Wnioski końcowe

1. Rodzice w dużej mierze znają fakt obowiązywania Standardów Ochrony Małoletnich w szkole.
2. Największym obszarem wymagającym poprawy jest informowanie o miejscu udostępnienia dokumentu – większość respondentów nie wie, gdzie można się z nim zapoznać.

3. Rodzice pozytywnie oceniają świadomość dzieci dotyczącą osób, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia.

4. Warto kontynuować działania informacyjne dotyczące procedur zgłaszania niepokojących sytuacji oraz przypominać rodzicom o dostępności dokumentu na stronie internetowej szkoły i w innych wskazanych miejscach.

Wyniki ankiety wskazują na zadowalający poziom świadomości rodziców i opiekunów w zakresie funkcjonowania Standardów Ochrony Małoletnich w szkole. Większość respondentów zna dokument oraz wie, do kogo zgłaszać sytuacje związane z bezpieczeństwem dzieci. Obszarem wymagającym dalszych działań informacyjnych pozostaje upowszechnienie wiedzy o miejscu publikacji dokumentu oraz przypomnianie procedur

związanych z ochroną małoletnich. Uzyskane wyniki potwierdzają zasadność kontynuowania działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do rodziców oraz uczniów.

ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Wychowanie jest długofalowym procesem, który polega na wspieraniu ucznia w jego rozwoju i stworzeniu mu jak najlepszych warunków, aby ten rozwój był optymalny.
2. Jeśli z powodu dysfunkcji środowiskowych działania wychowawcze nie są w pełni skuteczne, konieczne jest podejmowanie działań profilaktycznych. Przez profilaktykę należy rozumieć interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie.

3. Głównymi celami pracy wychowawczej szkoły są:

Wszechstronne wspieranie rozwoju ucznia poprzez tworzenie bezpiecznego, przyjaznego i włączającego środowiska szkolnego oraz rozwijanie kompetencji emocjonalnych, społecznych, zdrowotnych i cyfrowych, które umożliwiają uczniom możliwie samodzielne i odpowiedzialne funkcjonowanie.

- Wdrażanie uczniów do jak największej samodzielności.
- Poszerzanie kręgu zainteresowań.
- Rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach, a tym samym przygotowanie do życia w społeczeństwie.
- Rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy.
- Rozwijanie umiejętności zawodowych, ułatwiających funkcjonowanie w WTZ, podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej.
- Rozwijanie postaw zgodnych z ogólnie przyjętymi normami etycznymi.
- Rozwijanie postaw patriotycznych, w miarę możliwości dbałość o patriotyzm uczniów ukraińskich.

- Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami z Ukrainy i innych państw.
- Wdrażanie do rozumienia i akceptowania różnorodności wśród ludzi.
- Kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego.

4. Zadania profilaktyki:

- Dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych.
- Wdrażanie do asertywności i dokonywania racjonalnych wyborów.
- Pomoc w rozwijaniu ważnych kompetencji społecznych i psychologicznych.
- Rozwijanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie uczniów w różne formy aktywności (np. wolontariat).
- Reagowanie w sytuacjach rozpoznawania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy.
- Pomoc rodzinie poprzez wskazanie odpowiednich instytucji pomocowych.
- Motywowanie do podjęcia ewentualnego leczenia, terapii.
- Przeciwdziałanie agresji i autoagresji.
- Kształtowanie zachowań prozdrowotnych.
- Dbłość o dobrostan uczniów poprzez systematyczne wsparcie emocjonalne.
- Wdrażanie wiedzy dotyczącej ochrony dziecka przed krzywdzeniem.

5. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027:

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Łodzi uwzględnia Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa ustalone na rok szkolny 2026/2027 oraz reformę programową „KOMPAS JUTRA”:

1. **Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra**, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.
2. **Szkoła miejscem budowania odporności społecznej** – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
3. **Edukacja zdrowotna w szkole** – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
4. **Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line**. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

5. **Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym.** Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.
6. **Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.** Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.
7. **Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych,** ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.
8. **Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów** poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

Uwzględnienie kierunków polityki oświatowej w działaniach szkoły

W realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szczególne znaczenie mają działania odpowiadające specyficznym potrzebom uczniów szkoły specjalnej, w szczególności:

- wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa oraz odpowiedzialności za siebie i innych;
- kształtowanie znajomości miejsc i osób do których należy w pierwszej kolejności udać się po pomoc;
- rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych;
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, agresji, hejtowi i cyberprzemocy;
- wspieranie zdrowia psychicznego oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych;
- kształtowanie zdrowych nawyków, aktywności fizycznej i zasad udzielania pierwszej pomocy;
- rozwijanie umiejętności bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu oraz nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji;
- przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym;
- indywidualizowanie oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych i pomocowych zgodnie z rozpoznanymi potrzebami uczniów;
- wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami i opiekunami;
- rozwijanie samodzielności, sprawczości i przygotowanie uczniów do możliwie niezależnego funkcjonowania w życiu społecznym;
- rozwijanie zainteresowań, aktywności poznawczej oraz uczenia się poprzez działanie i doświadczenie;
- wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących dalszej edukacji i aktywności zawodowej.

6. **Podczas realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego szkoła ściśle i spójnie współpracuje z rodzicami oraz udziela im wsparcia poprzez:**

- Podtrzymywanie komunikacji między placówką a rodzicami, opiekunami prawnymi, instytucjami opiekuńczo- wychowawczymi.
- Pomoc w zakresie wychowania.
- Podnoszenie kompetencji zakresie wychowania dziecka poprzez warsztaty, rozmowy.
- Wskazywanie możliwości pomocy dziecku, organizacja spotkań z wychowawcą, pedagogiem, logopedą, psychologiem oraz innymi specjalistami.
- Kierowanie rodziców do dostępnych placówek pomocowych takich, jak poradnie psychologiczno-pedagogiczne, lekarze specjaliści, fundacje itp.
- Pomoc w wyborze zajęć pozalekcyjnych.
- Działania mające na celu wzmocnienie wychowawczej funkcji rodziny oraz zwiększanie świadomości i kompetencji w zakresie wiedzy dotyczącej uzależnień.

V. TREŚCI WYCHOWOWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W SZKOLE

Obszar działań	Zadania szkoły	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne Termin realizacji	Współpraca z rodzicami	Oczekiwane osiągnięcia ucznia
Aktywność poznawcza i zainteresowanie nauką	• Poszerzanie horyzontów poznawczych uczniów • Dostosowywanie treści edukacyjnych do możliwości i potrzeb każdego ucznia (szeroko pojęta indywidualizacja) • Rozwijanie i poszerzanie zainteresowań uczniów	• Prowadzenie zajęć w sposób aktywizujący, z uwzględnieniem możliwości, potencjału i potrzeb każdego ucznia • Indywidualizowane zajęcia rozwijające sferę poznawczą • Prowadzenie jak największej ilości zajęć w środowisku naturalnym dla realizowanej tematyki • Wyjścia do kin, teatrów i innych placówek kulturalnych • Organizowanie konkursów przedmiotowych, artystycznych i ekologicznych	• Wychowawcy, nauczyciele / cały rok szkolny, zgodnie z planami pracy zespołów klasowych • Zgodnie z Harmonogramem	• Wymiana informacji na temat postępów ucznia w nauce • Angażowanie rodziców w organizowanie imprez i konkursów szkolnych • Wspólne analizowanie pojawiających	Uczeń: • wykazuje zainteresowanie nauką, • odnosi sukcesy na miarę swoich możliwości, • chętnie chodzi do szkoły, nie opuszcza zajęć szkolnych.

	- Aktywizowanie uczniów do podejmowania wysiłku poznawczego i intelektualnego. - Propagowanie czytelnictwa.	- Przedstawienia szkolne i pozaszkolne, imprezy okolicznościowe. - Organizowanie zajęć, warsztatów rozwijających zainteresowania - Rozwijanie czytelnictwa i zainteresowania książką - Organizowanie przeglądów artystycznych i kiermaszy - Turnieje i rozgrywki sportowe - Obchody ważnych dni i rocznic.	Imprez i Uroczystości szkolnych.	się trudności szkolnych.	
Samodzielność	- Rozwijanie samodzielności w codziennych sytuacjach życiowych - Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych - Kształtowanie i rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji i dokonywania wyborów - Rozwijanie umiejętności społecznych i przystosowawczych.	- Wprowadzanie oraz rozwijanie umiejętności i struktur czynności samoobsługowych, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznych sytuacji życiowych - Codzienna praca nad podniesieniem poziomu samoobsługi - Ćwiczenie samoobsługi oraz nauka kulturalnego zachowania w czasie spożywania posiłków (dostosowanie miejsca spożywania posiłków – klasa, stołówka; wdrażanie zasad kultury jedzenia) - Stwarzanie uczniom możliwości do wykazywania się samodzielnym działaniem - Wdrażanie środowiska szkolnego do otwartości na wielowymiarowość i rozwijanie komunikacji zgodnie z możliwościami ucznia - Dbłość o kulturę słowa - Pozytywne wzmacnianie wszelkich przejawów samodzielności	Wychowawcy, nauczyciele / cały rok szkolny, zgodnie z planami pracy zespołów klasowych.	- Zajęcia warsztatowe ukierunkowane na zmianę postawy rodzicielskiej - z chroniącej na wspierającą - Zachęcanie rodziców do stopniowego zmniejszania kontroli zewnętrznej i wyręczania dzieci w obowiązkach.	Uczeń: - potrafi sam się ubrać, dobiera strój do pory roku i pogody, - przygotowuje posiłki, - potrafi zjadać posiłki w sposób kulturalny - sprząta, pierze, prasuje, dba o porządek w swoim otoczeniu, - samodzielnie lub ze wspomaganie robi zakupy, planuje wydatki, - samodzielnie lub ze wspomaganie

		• Wdrażanie do prac porządkowych • Wdrażanie do wykonywania prac kuchennych • Częste stawianie uczniów w sytuacji wyboru • Rozwijanie umiejętności dostosowywania się do ogólnie przyjętych norm i zasad • Trening ekonomiczny • Kształtowanie umiejętności samodzielnego i bezpiecznego poruszania się po mieście • Uczestniczenie szkoły w różnorodnych przejawach życia społeczności lokalnej.			korzysta z komunikacji miejskiej i zamiejscowej, czyta rozkłady jazdy.
Dbałości o zdrowie i jakość środowiska, profilaktyka prozdrowotna	• Wdrażanie uczniów do stosowania zasad zdrowego stylu życia • Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym związanym ze stosowaniem środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, alkohol) i paleniem papierosów • Kształtowanie postaw proekologicznych • Wdrażanie postaw i zasad	• Wdrażanie nawyków higienicznych i postaw służących dbałości o własne zdrowie • Propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez wyjścia do ośrodków sportowo – rekreacyjnych oraz wycieczki na łono natury • Organizowanie zajęć i imprez sportowych • Warsztaty kulinarne, nauka zdrowego odżywiania • Festiwale i wystawy związane z zasadami żywienia • Zwracanie uwagi na konieczność ochrony środowiska i zagrożenia wynikające nadmiernej ingerencji człowieka w środowisko • Lekcje o tematyce ekologicznej	Wychowawcy, nauczyciele / cały rok szkolny, zgodnie z planami pracy zespołów klasowych • oraz zgodnie z Harmonogramem Imprez i Uroczystości Szkolnych.	• Uświadomienie rodzicom symptomów używania środków psychoaktywnych • Edukacja dotycząca cyberzagrożeń i zcyberuzależnień • Podejmowanie prób zmiany nawyków żywieniowych w rodzinach uczniów	• Uczeń: • szanuje swoje zdrowie, • zna zasady zdrowego żywienia, • zna zagrożenia wynikające z • prowadzenia niezdrowego stylu życia, • wie jakie są zagrożenia • wynikające ze stosowania środków psychoaktywnych i palenia papierosów,

	bezpieczeństwa związanych z profilaktyką chorób zakaźnych	• Konkursy przyrodnicze i ekologiczne • Wycieczki połączone z obserwacją przyrody • Prowadzenie lekcji z zakresu profilaktyki uzależnień (również od nowych technologii).	• Psycholog, pedagog/ zgodnie z harmonogramem zajęć.	• Włączenie rodziców w selektywną zbiórkę odpadów (korki, elektrośmieci)	• wie w jaki sposób segregować odpady, • często aktywnie spędza czas wolny • korzysta z terenów zielonych, nie niszczy przyrody.
Relacje społeczne	• Tworzenie przyjaznej atmosfery w szkole i w klasach • Integrowanie społeczności szkolnej • Kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji odmienności innych osób • Rozwijanie umiejętności dobrej komunikacji, współpracy i funkcjonowania w grupie	• Codzienne uczenie przestrzegania zasad i norm w kontaktach międzyludzkich • Kultywowanie tradycji związanych z obchodami corocznych uroczystości, rocznic i świąt, organizowanie imprez ogólnoszkolnych • Organizowanie sportowych imprez szkolnych i zawodów międzyszkolnych • Udział w zajęciach warsztatowych, wycieczkach integrujących uczniów szkoły ze środowiskiem lokalnym • Warsztaty i zabawy okolicznościowe dla społeczności szkolnej • Wycieczki szkolne, zielone szkoły • Lekcje wychowawcze w klasach o tematyce społecznej w tym akceptacji tolerancji odmienności.	• Wychowawcy, nauczyciele / cały rok szkolny, zgodnie z planami pracy zespołów klasowych. • Pedagog/ Psycholog zgodnie z harmonogramem zajęć.	• Wskazywanie rodzicom sposobów rozwiązywania pojawiających się problemów • Wymiana informacji na temat metod wychowawczych • Warsztaty plastyczne dla rodziców: bożonarodzeniowe i wielkanocne.	• Uczeń: • dobrze czuje się w szkole, • nawiązuje prawidłowe relacje społeczne, • jest świadomy występowania • różnic między ludźmi i akceptuje je, • wyraża swoje zdanie, respektuje prawa innych, • radzi sobie w sytuacji konfliktu.

Wartości, normy - wzory zachowań, dziedzictwo kulturowe.	• Promowanie zasad kultury życia codziennego • Rozwijanie wrażliwości estetycznej, poprawności wypowiedzi (bez wulgaryzmów), rozwijanie potrzeby korzystania z dóbr kultury, • Wyrabianie postawy odpowiedzialności za mienie szkoły i cudzą własność • Wdrażanie do poszanowania prawa • Wdrażanie do sumiennego wykonywania powierzonych obowiązków • Kształtowanie postaw patriotycznych • Promowanie dziedzictwa cywilizacyjnego Europy	• Modelowanie prawidłowych zachowań i postaw • Uważliwianie uczniów na uniwersalne wartości • Codzienne propagowanie zasad savoir-vivre • Wyjścia do kin, teatrów, biblioteki • Włączanie uczniów w działania charytatywne • Włączanie uczniów w działania na rzecz szkoły (prace porządkowe i drobne prace konserwatorskie) • Apele porządkowe i okolicznościowe • Festiwal twórczości • Upamiętnianie znanych i ważnych osób (Dzień Papieski, Dzień Patrona Szkoły) • Organizowanie imprez związanych z tradycyjnie obchodzonymi świętami • Spotkania z dzielnicowym, Policją, Strażą Miejską • Działania kulturalne w ramach wyjść z wychowawcami.	• Wychowawcy, nauczyciele / cały rok szkolny, zgodnie z planami pracy zespołów • Zgodnie z Harmonogramem Imprez i Uroczystości szkolnych • Harmonogramu agendy we współpracy z Poleskim Domem Kultury i innymi placówkami i oświatowymi.	• Zachęcanie rodziców do wzmacniania prawidłowych zachowań dziecka.	Uczeń: • zna zasady savoir-vivre'u, • wie jak należy zachować się w różnych sytuacjach społecznych, • nie używa wulgaryzmów, stara się mówić poprawną polszczyzną, • szanuje symbole narodowe, • kultywuje święta związane z ważnymi wydarzeniami narodowymi • dba o swoje rzeczy i mienie szkoły.
--	---	--	--	---	---

	Kształtowanie postaw prospołecznych.				
Bezpieczeństwo uczniów	- Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa podczas pobytu w szkole i imprez pozaszkolnych - Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności dotyczące dbałości o bezpieczeństwo swoje i innych - Wyposażenie uczniów w umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.	- Zapoznanie uczniów z ogólnymi zasadami bezpieczeństwa w szkole i poza nią - Wdrażanie umiejętności i struktur zachowań w różnych sytuacjach trudnych i niebezpiecznych - Monitorowanie zachowania uczniów w szkole - Zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia - Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz w środkach komunikacji publicznej - Zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi oraz drogą ewakuacyjną w szkole oraz organizowanie prób ewakuacji - Zapoznanie uczniów z zagrożeniami znajdującymi się w sieci, uczenie bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń cyfrowych - Apele porządkowe - Konkursy dotyczące bezpieczeństwa - Spotkania ze służbami porządkowymi (straż miejska, policja). - Lekcje z wychowawcą	- Wychowawcy, nauczyciele / cały rok szkolny, zgodnie z planami pracy zespołów klasowych - Zgodnie z Harmonogramem Imprez i Uroczystości szkolnych.	- Wskazywanie rodzicom konieczności monitorowania zachowania dziecka poza szkołą - Systematyczna wymiana informacji dotyczących zachowań uczniów.	Uczeń: - zna zasady bezpieczeństwa, - zna zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym, - wie jak należy zachowywać się podczas przerw, wycieczek, - wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia, - wie, jak reagować na agresję oraz do kogo - zwróci się o pomoc, w sytuacji, gdy sam nie może - sobie poradzić, - zna zasady bezpieczeństwa w sieci, - potrafi odmówić i wyznaczyć

					granice.
Przygotowanie do właściwego wyboru dalszej drogi edukacyjnej i życiowej, przygotowanie do pracy	• Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru dalszego kształcenia • Pomoc w wyborze odpowiedniej drogi zawodowej przez uczniów SPP • Umiejętność planowania, komunikowania i dokonywania wyborów.	• Diagnozowanie predyspozycji uczniów • Rozwijanie zainteresowań • Wdrażanie do odpowiedzialności za własne działanie • Rozwijanie umiejętności samodzielnego podejmowania decyzji • Rozwijanie wiary we własną sprawczość • Kształtowanie umiejętności planowania i realizacji własnych planów • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i tworzenia prawidłowych interakcji społecznych • Kształtowanie poczucia obowiązku i punktualności • Przedstawianie uczniom oferty szkół oraz możliwości funkcjonowania w środowisku po zakończeniu szkoły • Zajęcia z doradztwa zawodowego • Lekcje wychowawcze z elementami preorientacji zawodowej • Wycieczki do szkół zawodowych, WTZ • Współpraca z placówkami zapewniającymi aktywność zawodową po ukończeniu szkoły (WTZ, SDS, Centrum Dzwoni itp.) • Rozwijanie umiejętności związanych z radzeniem sobie w dorosłym życiu: umiejętność poruszania się po mieście, gospodarowanie pieniędzmi, prowadzenie własnego gospodarstwa domowego i aktywnego spędzania czasu wolnego.	• Wychowawcy, nauczyciele / specjaliści cały rok szkolny, zgodnie z planami pracy zespołów klasowych.	• Zapoznanie rodziców z ofertą edukacyjną • Zapoznanie rodziców z możliwościami zawodowymi dzieci • Zapoznanie rodziców z ofertą WTZ • Wskazywanie konieczności włączania dzieci do różnych prac na rzecz domu i rodziny	Uczeń: • zna możliwości prowadzące do • zdobycia określonego zawodu, • umie przygotować dokumenty potrzebne do • podjęcia nauki w wybranej szkole • wie co go interesuje, • adekwatnie ocenia swoje możliwości i predyspozycje, • angażuje się w pracę, zależy mu na wynikach • własnego działania, • stara się nie spóźniać, • stara się szukać swojego • miejsca na rynku pracy, ma plany zawodowe

					• zwraca uwagę na potrzeby innych, • mówi o swoich potrzebach i oczekiwaniach, • potrafi wymienić swoje mocne strony,
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	• Rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów • Pomoc w przezwyciężaniu trudności i radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych • Wspieranie nauczycieli w pracy edukacyjnej i wychowawczej.	• Bieżąca praca z uczniem w oparciu o ustalenia zespołów PPP • Zajęcia rewalidacyjne • Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne • Indywidualne rozmowy z uczniami • Zajęcia warsztatowe w klasach • Interwencje kryzysowe oraz wsparcie psychologa i interwenty kryzysowego • Super wizje koleżeńskie • Udzielanie bieżącego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.	• Wszyscy nauczyciele • Specjaliści-terapeuci • Psycholog, pedagog/ zgodnie z harmonogramem zajęć.	• Wymiana informacji na temat dziecka, jego zachowania, stanu emocjonalnego • Wspólne analizowanie pojawiających się trudności, wskazywanie sposobów radzenia sobie z nimi • Zapoznanie rodziców z ofertą instytucji pomocowych	Uczeń: • wie, gdzie udać się po pomoc w sytuacji kryzysowej • podejmuje wyzwania, nie wycofuje się w sytuacji trudnej, • ma mniej niepowodzeń w nauce • ma lepszą frekwencję.
Zdrowie psychiczne i dobrostan.	• rozwijanie umiejętności rozpoznawania emocji;	• Rozmowy z uczniami o emocjach • Rozmowy z uczniami o regulacji emocji • Nauka dbania o dobrostan psychiczny • Wsparcie w sytuacjach kryzysowych	• Psycholog/ pedagog oraz	• Psychoedukacja rodziców w ramach	• Lepsza umiejętność kontrolowania i

	• nauka sposobów radzenia sobie z napięciem; • wzmacnianie poczucia własnej wartości; • rozwijanie odporności psychicznej; • ☒ uczenie korzystania ze wsparcia.	• W ramach pracy z uczniami realizowanie działań: • „Mój termometr emocji”; • „Co mogę zrobić, kiedy jest mi trudno?”; • ćwiczenia relaksacyjne; • trening rozpoznawania emocji; • zajęcia o mocnych stronach; • indywidualne rozmowy wspierające; • działania integracyjne; • „Tydzień dobrego samopoczucia”; • zajęcia dotyczące radzenia sobie ze stresem.	wszyscy nauczyciele	wsparcia indywidualnego	rozpoznawania emocji.
Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line	• Kształtowanie u uczniów nawyków bezpiecznego, odpowiedzialnego i świadomego korzystania z urządzeń cyfrowych oraz Internetu. • Rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń występujących w środowisku cyfrowym, w szczególności cyberprzemocy, hejtu, kontaktu z nieznajomymi, wyłudzenia danych,	• prowadzenie zajęć edukacyjnych, wychowawczych, profilaktycznych i rewalidacyjnych dotyczących bezpieczeństwa cyfrowego; • organizowanie zajęć dotyczących cyberprzemocy, hejtu, phishingu, oszustw internetowych, ochrony danych osobowych i prywatności; • ćwiczenie z uczniami bezpiecznego reagowania na niepokojące wiadomości, kontakty i treści w Internecie; • nauka rozpoznawania wiarygodnych i niewiarygodnych informacji oraz treści mających na celu manipulowanie odbiorcą; • omawianie zasad odpowiedzialnego korzystania z AI, w tym konieczności sprawdzania informacji uzyskanych przy jej pomocy;	Wszyscy nauczyciele	• Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat zagrożeń związanych z korzystaniem przez dzieci z Internetu, smartfonów, gier komputerowych i mediów społecznościowych. • Informowanie rodziców o zasadach higieny cyfrowej oraz znaczeniu	• zna podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń cyfrowych; • potrafi rozpoznać podstawowe zagrożenia występujące w Internecie; • wie, że nie należy udostępniać nieznajomym swoich danych osobowych,

	oszustw internetowych, szkodliwych treści oraz manipulacji. • Kształtowanie umiejętności ochrony danych osobowych, wizerunku, haseł i innych informacji dotyczących ucznia oraz jego rodziny. • Rozwijanie krytycznego myślenia i umiejętności oceny wiarygodności informacji zamieszczanych w Internecie. • Zapoznavanie uczniów z zasadami odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji oraz innych nowych technologii. • Przeciwdziałanie nadmiernemu korzystaniu z urządzeń ekranowych i kształtowanie	• tworzenie klasowych zasad korzystania z telefonów, komputerów i innych urządzeń cyfrowych; • realizacja zajęć dotyczących równowagi pomiędzy czasem spędzanym przed ekranem a snem, ruchem, odpoczynkiem i kontaktami społecznymi; • organizowanie „dni bez telefonu”, aktywności terenowych, sportowych, artystycznych, integracyjnych i rekreacyjnych; • promowanie czytania, gier planszowych, zajęć manualnych, muzycznych, sportowych i innych form spędzania czasu wolnego;		odpowiedniej ilości snu, odpoczynku, ruchu i kontaktów bezpośrednich. • Zachęcanie rodziców do ustalania wspólnie z dzieckiem jasnych i możliwych do przestrzegania zasad korzystania z urządzeń cyfrowych. • Wspieranie rodziców w monitorowaniu aktywności dziecka w Internecie z poszanowaniem jego wieku, możliwości i potrzeb. • Uświadamianie rodzicom znaczenia rozmowy z dzieckiem o	haseł, zdjęć ani innych prywatnych informacji; • potrafi zwrócić się do osoby dorosłej w sytuacji zagrożenia lub gdy napotka w sieci treści, wiadomości albo zachowania, które budzą jego niepokój; • zna podstawowe zasady reagowania na hejt i cyberprzemoc; • wie, że nie należy obrażać, wyśmiewać ani publikować materiałów dotyczących innych osób bez ich zgody; • rozumie, że informacje znalezione w
--	--	--	--	---	---

	równowagi pomiędzy aktywnością online i offline. • Rozwijanie umiejętności właściwego reagowania na cyberprzemoc, hejt, niebezpieczne kontakty i inne sytuacje zagrażające bezpieczeństwu ucznia. • Kształtowanie kultury komunikacji w Internecie – szacunku, odpowiedzialności za własne słowa i poszanowania praw innych osób. • Wzmacnianie umiejętności samokontroli, planowania czasu i podejmowania			jego doświadczeniach w sieci oraz reagowania na sygnały świadczące o cyberprzemocy, kontakcie z niebezpiecznym i osobami lub szkodliwymi treściami. • Przekazywanie rodzicom informacji o sposobach zgłaszania i dokumentowania cyberprzemocy oraz innych niebezpiecznych sytuacji w sieci.	Internecie nie zawsze są prawdziwe i wymagają sprawdzenia; • zna podstawowe zasady odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji; • potrafi w miarę swoich możliwości kontrolować czas korzystania z urządzeń ekranowych;
Współpraca z rodzicami	• Budowanie partnerskich relacji pomiędzy szkołą i rodzicami w celu wspierania	• Zebrania klasowe, konsultacje indywidualne, kontakty telefoniczne, korespondencja poprzez dziennik elektroniczny, spotkania z wychowawcami i specjalistami.	• Dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog nauczyciele	• Wspieranie rodziców w wychowywaniu swoich dzieci	• Rodzice wiedzą do kogo zgłosić się o pomoc • Rodzice kierują swoje pierwsze kroki do

	wszechstronnego rozwoju uczniów.				wychowawcy a nie organów pozaszkolnych
--	----------------------------------	--	--	--	--

Osobą odpowiedzialną za przeniesienie i adaptację treści wychowawczych i profilaktycznych określonych w programie na grunt swojej klasy/zespołu jest wychowawca. Treści programu powinny korelować z planem wychowawczym klasy oraz planem specjalistów szkolnych.

Integralną częścią Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest Harmonogram Imprez i Uroczystości Szkolnych.

W klasach IV–VIII – co najmniej 1 godzina zajęć z wychowawcą w miesiącu dotycząca bezpiecznego zachowania się w sytuacjach występowania zagrożenia. Ponadto przez cały rok systematyczna realizacja doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII, w tym rozpoznawanie predyspozycji i zainteresowań uczniów, poznawanie oferty szkół ponadpodstawowych i rynku pracy, rozwijanie kompetencji przyszłości oraz poznawanie wpływu nowych technologii i sztucznej inteligencji na zawody i formy zatrudnienia.

VI. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ DLA DZIECI Z LEKKĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ

Uczeń kończący szkołę jest:

1. Samodzielny na miarę swoich możliwości
 - umie pisać czytać i liczyć w dostępnym dla siebie zakresie
 - dba o wygląd i higienę
 - dba o swoje otoczenie
 - potrafi zorganizować sobie czas wolny
 - robi zakupy, przygotowuje posiłki
 - planuje wydatki
 - zna swój adres i dane osobowe
 - potrafi załatwić sprawy urzędowe.

2. Odpowiedzialny, obowiązkowy, zaradny

- można powierzyć mu obowiązki
- jest skuteczny w działaniu i chce się doskonalić
- jest aktywny zawodowo na miarę swoich możliwości
- radzi sobie w różnych sytuacjach związanych z codziennym funkcjonowaniem
- wierzy we własne możliwości.

3. Tolerancyjny, wrażliwy na potrzeby innych

- otwarty na poznawanie i poszerzanie wiedzy
- broniący swoich praw i szanujący prawa innych
- zgadzający się na inność
- otwarty na zmiany
- zdolny do kompromisu
- panuje nad emocjami, rozumie uczucia swoje i innych.

4. Kulturalny

- nawiązuje prawidłowe relacje społeczne
- z szacunkiem odnosi się do innych ludzi
- stara się mówić poprawną polszczyzną
- potrafi korzystać ze środków masowego przekazu
- korzysta z instytucji kulturalnych
- odpowiednio się zachowuje w różnych sytuacjach społecznych.

5. Prawy, uczciwy, szanujący tradycje i wartości

- przestrzega prawa
- stosuje się do zasad i norm społecznych
- tworzy więzi rodzinne
- zna i kultywuje tradycje narodowe
- szanuje wartości innych ludzi
- nie oszukuje, nie kłamie
- nie krzywdzi ludzi
- szanuje cudze mienie.

6. Bezpieczny w otaczającym go świecie
 - bezpiecznie podróżuje
 - bezpiecznie korzysta z różnych urządzeń domowych
 - nie pije alkoholu, nie pali papierosów
 - nie używa dopalaczy ani narkotyków
 - umie zadbać o swoje zdrowie, korzysta z opieki medycznej
 - nie ufa obcym
 - chroni swoje dane osobowe
 - radzi sobie w sytuacjach trudnych, zna instytucje pomocowe i ważne numery telefonów.
7. Szanujący przyrodę
 - nie krzywdzi zwierząt
 - nie zanieczyszcza powietrza ani wody
 - prowadzi oszczędny tryb życia, nie gromadzi śmieci
 - segreguje odpady
 - dba o tereny zielone.

VII. SYLWETKA ABSOLWENTA Z UMIARKOWANĄ LUB ZNACZNĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ:

Uczeń kończący szkołę jest:

1. Samodzielny na miarę swoich możliwości
 - dba o wygląd i higienę
 - dba o swoje otoczenie
 - potrafi zorganizować sobie czas wolny
 - robi zakupy, przygotowuje posiłki
 - planuje wydatki
 - zna swój adres i dane osobowe.
2. Odpowiedzialny, obowiązkowy, zaradny
 - można powierzyć mu obowiązki zgodne z jego możliwościami
 - zależy mu na własnym działaniu i chce się doskonalić
 - jest aktywny zawodowo na miarę swoich możliwości
 - radzi sobie w różnych sytuacjach związanych z codziennym funkcjonowaniem

- wierzy we własne możliwości.
3. Tolerancyjny, wrażliwy na potrzeby innych
- otwarty na poznawanie i poszerzanie wiedzy
 - broniący swoich praw i szanujący prawa innych
 - zgadzający się na inność
 - otwarty na zmiany
 - zdolny do kompromisu
 - panuje nad emocjami, rozumie uczucia swoje i innych.
4. Kulturalny
- nawiązuje prawidłowe relacje społeczne
 - z szacunkiem odnosi się do innych ludzi
 - stara się mówić poprawną polszczyzną
 - potrafi korzystać ze środków masowego przekazu
 - korzysta z instytucji kulturalnych
 - odpowiednio się zachowuje w różnych sytuacjach społecznych.
5. Prawy, uczciwy, szanujący tradycje i wartości
- przestrzega prawa
 - stosuje się do zasad i norm społecznych
 - zna i kultywuje tradycje narodowe
 - szanuje wartości innych ludzi
 - nie oszukuje, nie kłamie
 - nie krzywdzi ludzi.
6. Bezpieczny w otaczającym go świecie
- bezpiecznie podróżuje
 - bezpiecznie korzysta z różnych urządzeń domowych
 - nie pije alkoholu, nie pali papierosów
 - nie używa dopalaczy ani narkotyków
 - umie zadbać o swoje zdrowie, korzysta z opieki medycznej

- nie ufa obcym
- chroni swoje dane osobowe
- radzi sobie w sytuacjach trudnych, zna instytucje pomocowe i ważne numery telefonów.

7. Szanujący przyrodę

- nie krzywdzi zwierząt
- nie zanieczyszcza powietrza ani wody
- prowadzi oszczędny tryb życia, nie gromadzi śmieci
- segreguje odpady
- dba o tereny zielone.

VIII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Program Wychowawczo- Profilaktyczny będzie poddany ewaluacji na koniec roku szkolnego.

Celem ewaluacji będzie sprawdzenie skuteczności działań podejmowanych w ramach realizacji programu.

Ewaluacja będzie dokonywana na podstawie:

- obserwacji;
- ankiet dla: nauczycieli;
- analizy prac, dokumentacji uczniów;
- oraz dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne, dzienniki pedagoga i psychologa, dzienniki zajęć pozalekcyjnych, sprawozdania).

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny ma charakter długofalowy, tzn. przygotowany jest na dłuższy okres i będzie corocznie poddawany ewaluacji.
2. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dostosowany do potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli Zespołu Szkół Specjalnych nr 2.
3. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest realizowany przez wszystkich pracowników szkoły, a także uczniów i ich rodziców.
4. Opracowany Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny zgodny jest z podstawą programową.
5. Harmonogram imprez i uroczystości szkolnych w stanowi integralną część programu.

Program podlega bieżącej realizacji, monitorowaniu oraz corocznej ewaluacji. Wnioski z ewaluacji stanowią podstawę do opracowania Programu Wychowawczo–Profilaktycznego na kolejny rok szkolny.

UCHWALENIE PROGRAMU

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Łodzi na rok szkolny 2026/2027 został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną. Rodzice zostali zapoznani z głównymi założeniami programu oraz mieli możliwość zgłoszenia własnych uwag, potrzeb i propozycji dotyczących działań wychowawczych i profilaktycznych.

Wspólnie z Samorządem Uczniowskim podjęto działania związane z współtworzeniem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Podpisy Rady Rodziców

/w dokumentacji szkolnej/

Dokument wchodzi w życie z dniem 16 września 2026 r.